

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2011/2012

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Michaela Dašková

Název práce: Fantastický moment

Posudek:

Michaela Dašková již v průběhu studia ateliéru Přírodních materiálů UJEP v Ústí nad Labem projevila ve svých projektech konceptuální sklony. Z poměrně různorodých projektů bylo možné vyčíst schopnost zacházet s dobře promyšleným obsahem a snahu o jejich čisté zpracování. V magisterském studiu na FaVU navázala na svůj způsob práce rozsáhlejším projektem, v němž kromě zmíněných schopností projevila i smysl pro soustavnou dlouhodobější práci s komplexním výsledkem; potřebu analyzovat základy svého projektu nejprve projevila v kvalitní teoretické diplomové práci, která jí posloužila k zpřesnění záměrů diplomové práce praktické.

Tématem praktického projektu Michaely Daškové je její vlastní pojem „fantastický moment“. Vycházela nejprve z osobních zkušeností i ze zkušeností přátel, aby dospěla k pojmenování těžko postihnutele hranice nejistoty mezi neobvyklým projevem skutečnosti a zdáním nadpřirozeného. Zatímco v teoretické práci pojem fantastický moment ujasnila mj. na základě tezí z oblasti psychologie a filozofie, v praktické práci se rozhodla fantastický moment částečně sama způsobovat rodinným příslušníkům a přátelům, částečně dokumentovat nebo ilustrovat jeho podoby.

Dašková zvolila pro svůj projekt (na rozdíl od předchozích demonstrací fantastického momentu prostřednictvím např. inscenovaného videa) formu autorské knihy, což považují za vhodnou a adekvátní volbu. Průběžně se v ní prolínají fotografie, dokumentující autorkou konstruované situace (s potenciálem určité osobě způsobit zážitek fantastického momentu), krátké vysvětlující texty, přepisy zkušeností autorky a autorčiných přátel s okamžiky fantastična a fotografie, které tyto zkušenosti ilustrují. Práce má tedy několik paralelních rovin. Chystání nepatrných „pastí“ na rodinné příslušníky a přátele se při zachování konceptuálního základu většinou vyznačují citlivým přístupem, často až subtilním (např. zacházení s vůní babiččina prádla), sebrané příběhy přátel se naopak často podobají klasickým „duchařským“ či mysteriózním historkám.

Podstatné je i zacházení s očekáváním čtenáře - postupná odhalování průběhů akcí prostřednictvím sérií krátkých navazujících textů prokládaných fotkami knihu odlišují od pouhé dokumentace provedených akcí. Samotné texty k akcím jsou psané střídou subjektivní formou, kdy autorka neříká více, než je potřeba; velmi dobře v této souvislosti působí přepisy vyprávěných příběhů, za nimiž je možné naopak tušit různé povahy jednotlivých vypravěčů.

Je velmi dobře, že Dašková konzultovala grafickou úpravu knihy s odborníky, kniha se vyznačuje precizní dotažeností a čistým řešením. Vhodným způsobem prezentace (vzhledem k autorčiným finančním možnostem) je umístění existujících čtyř výtisků do veřejné knihovny a knihoven v galerijních a školních prostorách k zapůjčení.

Je pravděpodobné, že některé z autorčiných akcí zřejmě u svého původního cíleného „příjemce“ okamžik fantastického momentu nezpůsobí, na to jsou příliš prchavé a neznatelné,

ale na čtenáře knihy mohou působit kromě konceptuálního gesta již na základě představy o jejich potenciálním účinku. Určitou otázku pro mě však při setkání s finální prací představuje v knize různorodost jednotlivých přístupů – nejsem si jistý, jestli přivítat vědomý ústup od schématického uspořádání a představování fantastického momentu z různých úhlů, nebo jestli je souhrn různých přístupů do kupy spíše mírnou nejasností, kdy některé části (např. sympatická práce s vyšíváním nevědomě nesprávného data na oblečení rodičů) souvisí s ostatními částmi a s fantastickým momentem jen dosti vzdáleně. Nemyslím si, že by tento přístup byl jednoznačnou chybou, ale přeci jen bych se na otázku širšího chápání pojmu fantastický moment v kontextu jednotlivých složek knihy rád dotázal autorky a požádal ji o odpověď.

Na praktické diplomové práci oceňuji mimo jiné důslednost, s níž Michaela Dašková na základě osobní fascinace zpracovala zvolené téma do komplexní podoby. Autorčin vlastní pojem fantastický moment pro ni zároveň představuje výživný zdroj obsahu pro další případné projekty. Proto navrhuji hodnocení „A“.

Otázky autorovi práce:

Viz. text posudku: Určitou otázku pro mě však při setkání s finální prací představuje v knize různorodost jednotlivých přístupů – nejsem si jistý, jestli přivítat vědomý ústup od schématického uspořádání a představování fantastického momentu z různých úhlů, nebo jestli je souhrn různých přístupů do kupy spíše mírnou nejasností, kdy některé části (např. sympatická práce s vyšíváním nevědomě nesprávného data na oblečení rodičů) souvisí s ostatními částmi a s fantastickým momentem jen dosti vzdáleně. Nemyslím si, že by tento přístup byl jednoznačnou chybou, ale přeci jen bych se na otázku širšího chápání pojmu fantastický moment v kontextu jednotlivých složek knihy rád dotázal autorky a požádal ji o odpověď.

Návrh hodnocení: „A“

Vypracoval(a): MgA. Matěj Smetana, Ph.D.

Datum: 7.5.2012

Podpis: